

C. A. Norwid

Z A C A D E A

Z wszelakich kajdan, czy? te są
Powrozowe, złote czy stalne?...

Trzesiątkami najbardziej krwią i żą -
N i e v i d z . . . l n e : ...

Biuletyn Informacyjny Tymczasowej Komisji Regionalnej NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"
Nr 27 /8-1983/: 6.05.1983 r. Nakład 890 egz. CZĘSTOCHOWA

szyscy byliśmy świadkami tego "krzyku" jaki zapanował we wszystkich "przakąciach" już na kilka tygodni przed 1 maja. Jeszcze raz wyczerpiono przeciwko nam ciężkie dzieła". Pamiętamy jak 1 listopada ubiegłego roku nieoczekiwane ogłoszono o terminie pielgrzymki Jana Pawła II do Polski, po to by skonczyć nas do pozostania w domach. Teraz grożono jej odwołaniem, aby osiągnąć to samo. W ostatnich dniach kwietnia władza decyduje się na sęsty bezprecedensowe. W Warszawie nadano SB-cką audycję R. dia "Solidarność" nawołującą do niebrania udziału w niezależnych manifestacjach. W Częstochowie, jak dowiedzieliśmy się z gazet, zlikwidowano podobno CDW oraz rozbowszczeniano fałszywe ulotki. 1 maj Jaruzelski przypomina: "... kontrrewolucja nie przeszła w Polsce w połowie lat czter zeszłych. Nie przeszła w 1981 roku. Tym bardziej nie przejdzie dzisiaj...". Zapomniał, że nie przeszła także w 1956, 1968, 1970, 1976, 1980, ale czemu nie przejdzie. Nawet tego nie wie nawet on sam. Słietnik Historii, który wielokrotnie już nas odsykał w ciągu kilku godzin może stać się jednym z idziełek. Przykładów na to, że tak już wielokrotnie w historii FRD-u bywają nie trzeba przytaczać. Sytuacji politycznej, jaką istnieje obecnie w Polsce nie można zmienić krzykiem - my się już nie boimy - nie można żądać uszczęśliwiających porozumień. Z. Bujak powiedział: "... Podziemie istnieje i będzie istnieć, niezależnie od tego czy to się komu podoba czy nie" - w momencie jest również demokracja..."

EDAKCJA

Z O N U N I C K A T

Dnia 1.05.1983 r. odbyło się spotkanie NSZZ "Solidarność" Częstochowa z udziałem przedstawicieli kilku dużych zakładów pracy. Cel spotkania: omówienie sytuacji w Regionie oraz ocena naszej robotniczej demonstracji 1-majowej. TKR wyraża uznanie wszystkim członkom związku, którzy wzięli czynny udział w organizowanej przez nas manifestacji.

Przy raz pierwszy od wielu lat nasze święto uczciliśmy zgodnie z życzeniami wszystkich. Nie zwolimy! - by ktokolwiek usurpował sobie prawo do przejęcia naszym imieniem. Robotniczym symbolom przywróciły ich dawne prawdziwe znaczenie. Taka dowiedźście, że nadal jesteśmy wszyscy razem. "Solidarność" żyje. "Solidarność" działa, "Solidarność" zwycięży!

Tymczasowa Komisja Regionalna
NSZZ "Solidarność" Częstochowa

O O S I W I A D C Z E N I E

TKR NSZZ "Solidarność" Częstochowa informuje, że osoby, które powołują się na to, że są przedstawianymi TKR lub redakcją "CDW" nie są uznawione przez tych do ich reprezentowania. TKR i redakcja "CDW" takich upoważnien nigdy nie wydawała i nie wydaże. Działalność nasza opiera się na innych zasadach. Powyższe oświadczenie składamy wobec możliwości prowokacji.

Tymczasowa Komisja Regionalna
NSZZ "Solidarność" Częstochowa

CZĘSTOCHOWA - 1 MAJ. Godzina 9⁰⁰ - na ulicach prowadzących do katedry przechodnie podążają w jednym kierunku. Na placu przed kościołem zatrzymują się już kilkaset osób. Godzina 10⁰⁰ - plac przed katedrą wypełniają gęsty tłum. Rozpoczyna się msza świetna:

do kościoła - część osób pozostaje na zewnątrz. Przed ołtarzem powiewa się flaga narodowa, wśród uczestników mszy nastrój powagi i skupienia. Z zewnątrz dochodzą do nas odgłosy okrzyków i brawa. Przez cały czas trwania mszy tłum gęsieje zarówno na placu jak i w kościele. Apel księdza o roztropność i zachowanie spokoju, wygłoszony w końcowej części mszy przyjęty jest obojętnie - powinien być skierowany nie do nas. Godzina 11 - wychodzimy z kościoła. Na placu uformował się już czółko pochodu, wobec zablokowania ul. Armii Ludowej przez kilka samochodów milicji - idziemy ulicą krakowską. U wylotu ulicy na czele widnieje duży transparent z czerwonym napisem N S Z Z S O L I D A R N O Ś C . Rozlegają się okrzyki tysiące osób: Wa-Łę-sa, So.. li..dar-ncsc, Pol-ska to my, A-mne-stii... Spiewamy Hymn Narodowy i inne pieśni patriotyczne - jest już nas kilkanaście tysięcy, w dalszym ciągu jeszcze nie bici. Na początku Alei N.M. przed wiaduktem dochodzi do drugiej próby zablokowania i rozbicia pochodu. Z przeciwnika zajezdza kilkanaście samochodów, milicji jest jednak mało. Pojawiają się kamery filmowe i jeszcze więcej aparatów fotograficznych, dochodzi do próby wygłoszenia jakiegoś komunikatu przez megafon ze strony oficera milicji. U nas moment niepewności, rozlegają się tysięcne gwizdy. Idziemy dalej! Milicja w momencie fizycznego zetknięcia się z tłumem natychmiast odjeżdża. Zawsze słychać okrzyki radości i brawa. Teraz już bez obaw przyłączają się do nas uczestnicy pochodu oficjalnego - odświętne ubrani, ale smutni. Dalej już nie "indagowani" przez funkcjonariuszy dochodzimy do Grobu Nieznanego Żołnierza. W Alei Sienkiewicza układamy krzyż z kwiatów, zaalarmy znicze. Pochód kończymy pod figurą Matki Bożej odśpiewaniem Hymnu Narodowego, składały kwiaty i wszystkie emblematy, z których korzystaliśmy w czasie manifestacji. Na hasło rzucone z czoła pochodu rozchodzą się do domów. Parki po obu stronach Alei Sienkiewicza wypełniają się, siedzą stadem na ławkach i nerwowo palą papierozy. Wszystkim nam towarzyszy uczucie ulgi i satysfakcji - skończyło się. W nocy "nieznani sprawcy" ukradli nasze flagi narodowe i transparent.

Obserwator

CZĘSTOCHOWA - 3 MAJA

Święto N.M. Królowej Polski, rocznica Konstytucji 3 Maja.

Zapowiedziana - zgodnie z coroczną tradycją - na godzinę 19⁰⁰ msza św. od szczytem Jasnej Góry ściąga tysiące wiernych. Wydaje się, że są tam wszyscy mieszkańców miasta, starzy i młodzi oraz bardzo dużo przyjezdnych. Mszę celebraje kard. F. Macharski. W homiliie m. in. mówi: "... my pragniemy sprawiedliwości, poszanowania praw obywatelskich, godności człowieka i jego pracy ...". Później śpiewamy tubalnie, akcentując: "... Ujczynię wolną rącz rzywróć Panie ..." - vznosi się lask rąk wyciągniętych w górę z literą V. Po mszy św. wracamy wszyscy razem środkiem Alei N.M., śpiewając pieśni religijne. Jest to spontaniczna manifestacja patriotyczno-religijna. Rozchodzą się u zbiegu Alei N.M. i ul. Kościuszki.

Pracem do domu, a w żovi hacz' ujczyzni, wolną rącz przywrócić Panie ... .

Obserwator

O MILICJI, SG IWOCJSKA

Stosownstwach demokratycznych może instytucje nie mogą podlegać najmniej partii politycznej, a sfera działalności kontrolowana jest przez demokratycznie wybrane struktury parlamentarne dla zarewieni ochrony praw i bezpieczeństwa jednostki jak i narodu zgodnie z wolą większości. W państwach totalitarnych instytucje te sterowane poprzez partie dyktatorskie spełniają rolę ochronną dyktatury przed narodem. Partia określa ramy ich działalności, selekcjonuje pracowników, wywiera na nich presję, decyduje o awansie, wymaga od nich przysięgi, że będą bronili taka jej interesów. Partia zmusza do swoego poszukiwania, odbierając prawo posiadania własnej osobowości, swego oglądów itd. Jsiążuje się z was zrobić bezwolne maszyny, którym potrzeba tylko paliwa, forsę i od czasu do czasu drobnego remontu mózgu, czeli zmian programu strajjącego - rozkazy: idź, stój, bij, strzelaj, padnij, powstan do mnie, norduj swoich braci.

Więcej wmuwisz - więcej zarobisz.

i. udorząs jeszcze raz - zastanów się! Pomyśl:

Wózko robiąca kieszę jeszcze rozu.., wolę, wiadisz bezsens takich działań, wiadisz co której stronie jest prawda. Co dzień postępujesz wbrew własnemu sumie.

I, wie, że przewidzisz prawo, o którym aby ochrońić przed stępcościami, którzy nie pozośają nioskowania. Są to osoby narodu i zresztą razem z nim Kajla, i drzności! Ponad ludziom, którzy są orzesładowani, bo chcą życie dla Gospodarki i Twoich braci demokracji, wolności i godnego życia. Chcemy tego, aby instytucje, w których pracujesz służyły całemu narodowi, a ty w tym szanowani, potrzebny, a coś nie musiał sić widzieć swojego munduru.

P. J.

OD REDAKCJI:

Dziękujemy tym pracownikom, którzy tworzą dokumentację przestępstw i zbrodni popełnionych na Narodzie i postępują zgodnie z Kodeksem Obowiązkowym Pracowników MO, SB i LWP.

CZY WIĘZIĘ, ŻE

obecnie w Polsce ukazuje się ok. 5 tys. tytułów wolnej prasy, pracuje nad jej wydawaniem 10 tys. ludzi. O ile potrafimy sprawić, że każde 1000 egz. wydawać wymierna przejawiać się będzie przyrostem miesięcznym wydawnictw o 100 egz., to za rok będziemy już mieli 30 tys. działań, za dwa lata już prawie 100 tys., a za trzy lata posiadać już będziemy 300 tys. działań kulturalnych, którzy wydawać będą miesięcznie 30 mln egz. pism. Ubocznym efektem tych działań będzie ... upadek biurokracji, której może zabraknąć papieru.

R. PRESJE 1-MAJOWE

Od dawna obserwujemy następującą prawidłowość, jeśli związek organizuje jakąś akcję skierowaną przez PRL, to w dniach są poprzedzającymi w całym kraju następują aresztowania ludzi podejrzanych o działalność związkową lub ukrywających się działaczy. Komentując ten fakt w rozmowie z dziennikarzem zagranicznym Lech Wałęsa powiedział: "... zdarzają się wypadki przy pracy, ale na miejsce aresztowanych czekają tysiące innych". W Częstochowie przed 1-maj i po 1-maju mają aresztowanie tymczasowe lub zatrzymano kilkadziesiąt osób. Przedstawiamy niepełną listę osób, które do chwili obecnej pozostały w areszcie: Stanisław Dziwiński, Waldemar Dziwiński - Cz.ZBP, Dariusz Gospodarek - HBB, Zdzisław Jamróz - CZEZBP, Jan Kuchodyba - Metalplast, Jan Kramarski - "Folim", Władysław Kuban - Metalplast, Anna Kwiatkowska - WSP, Stanisław Lisowski - FB, ? Miarka, Zbigniew Kuchowicz - Sz.Podst. Nr 12, Krzysztof Piechowski - P.C., Lech Piwowarczyk - HBB, Andrzej Remiszewski - HBB, Zbigniew Siedlik - Spółdzielnia "Polskie", Olga Łak - P.Cz.. Są wśród nich ludzie różnych zawodów, takie robotnicy. Wszyscy wyżej wymienieni, jest to niepełna lista aresztowanych/ oskarżani są z art. 278, 282, 281 KK, tj. - uczestnictwo i działalność w nielegalnym związku.

MÓWI DZIAŁACZ PARTIJNY DR "KOŁA" - ADAM KIĘDZIEWCZ:

"JAK ZAŁOŻYLEM NOWE ZWIĄZKI"

"Mam za zadanie utworzyć w Szpitalu związek zawodowy, bo inaczej przestanę być dyrektorem. Wzywał do swego gabinetu pracowników pojedynczo i drogą szantażu lub groźbą pozbawienia pracy zmuszał mnie twardych, by zapisali się do nowych związków. Młodym lekarzom grożę, że nie zezwolę na specjalizację, personelowi średnemu utracę pracy i przywilejów resortowych. I oto są nowe związki - zadanie wykonane".
Osób, w jakich powstały te związki nie jest odosobniony. Wszystkim przyszłym działaczom, którzy chcą założyć związki i siebie, dr Adamkiiewicz udziela porad w jednym z częstochowskich szpitali.

Potwierdzamy wszystkie zaległe i bieżące wpłaty /w tys. zł/: Rolnik 0.8 Robotnik 1.6 Budowlaniec 2.5 1.32 10.0 Żaba 37.5 Damka 0.5 Flet 2.0 Lew-Byk 1.0 Sami Swoi 1.7 Atqir 0.5 Prozes 1.0 Bez hasła 2.3 LA 0.6 Bratek 0.2 Gamon 0.5 Wygrana 0.5 Nieszapominka 2.0+0.0 /na uwieńzionych/ Zmija 1.6 Optymistka 1.0 S.O.S. 0.5 Bez 0.2 Napad Licerości 0.6 Szakal 0.5 Ikar II 0.8 Zbowidowiec 1.0 Badylarz 1.0 Ias 1.0 Ja 1.0 Zwijag 2.4 Plan 2.1 NZ 2.0 Osa 0.4 Srółka 0.3 Odział III 3.0+12.85 Alek 3.0 Szymon 0.5. Wszystkim serdecznie dziękujemy.

WSZYSTKIE CHWYTY DOZWOLONE   Zaby pokazać to, czego nie było, i nie pokazać tego, co było - telewizyjna propaganda posługuje się montażem. W sondzie ulicanej z paszportem 81 kobieta pytała przez reporterę DTV "Dlaczego strajkują?", powiedziała rozdrażniona: "Przytam wiecie, dlaczego strajkują, jak nie dajeście żadnych informacji". Skrócie pozostaje: "Skąd mam wiedzieć, dlaczego utrajkują?" W ten sposób nie skujemy pożądaną treść, jednak słychać, że było cięcie - pozostaje żartwo utrągane zawieszenie głosu zdradzające, że istnieje dalszy ciąg zdania. Na przykład taka wypowiedź robotnika: "Panie redaktorze, tobie użyciwicie pracę male, kupię nic nie rożna, rokradli, zniszczyli, nie człowiekowi nie wolno - i oni jeszcze myślą, że ja dla nich będę pracować nad siły". Cóż prostszego, jak zostawić początek i koniec: "Panie redaktorze - powiem użyciwicie będę pracował nad siły". Ponieważ jednak głoś muri iż, ugadzając widocznym ruchem usz - pozostaje skrojone obrazu. To jest już bardziej skomplikowane. Człowiek, który siedzi i mówi, wcale nie jest nieludzny, a co dopiero, jeśli gestkuje czy nie daj Bóg orze. Ruch, nawet rzecznie niedostrzegalny, jest płynny i wyciąci. To środka jakiejkolwiek jednostki powoduje tzw. skok montażowy. Cóż nie logicznie dręgnie w obrazie i widać to gołym okiem. Teraz mamy dwie wjścia. Pierwszą metodą kamuflowania cięć montażowych jest tzw. zmiana planu. Widzimy twarz człowieka mówiącego /plan bliski/ i nagle bez powodu zmienia nam go w całość /plan pełny/. Ten sposób jest dobry, ale nie zawsze można go zastosować, wymaga bowiem dodatkowego manewrowania kamerą. Druga metoda - znacznie prostsza, ale bardziej przytywna - to wstawienia tzw. przekładek, tzn. kilka sekund innego obrazu. Znika twarz mówiącego, pojawia się jedno zdjęcie z wcześniejszej młodości, kot na krzepie albo przejeżdżający tramwaj. W miejscu skoku montażowego gusztowna żartka. Chcąc wykryć cięcia cenzury i manipulację tekstem należy więc zwracać baczną uwagę na zawieszenia głosu, skoki montażowe, nieuzasadnione wstawki i nagle zmiany planu. Po 13 XII duża część smukanych zawodowo dziennikarzy i techników wyrzucono z pracy angażując w ich miejsce ludzi dyspozycyjnych aż nie wykwalifikowanych, dzielki oznaczą te fałszerstwa są nieudolne i łatwe do wykrycia. Można też manipulować samym obrazem. Oto Papież przyjeżdża do Polski. Zalecenie jest jasne: nie pokazywać tłumu, filmować z bliska księży i staruszki, unikać młodzieży i lotników. W ten sposób, przez odpowiednie manipulowanie kamerą i montażem, Anna Pawła II witały na ekranie mało grupki duchownych i dewotek. Trzeba było z założonych do granic niemożliwości placów i ulic wykowić lawice, pustej przestrzeni i pokazywać go tak, by widz miał wrażenie, że frekwencja nie dopisała. Był to efekt płynnego wmontowania obrazów zarejestrowanych co prawda w tym samym miejscu, ale kiedyś indziej. Skoro dużo można pokazać tak, żeby wyszło mało, to można przecież i odwrotnie. Niech więc widza nie przypominają rzesze "ekuszych" obywateli na zgromadzeniach państwowych. To taki sam tłum jak myśmy byli garstką wyrostków na ulicach Warszawy 31 sierpnia. Montaż daje również możliwości rokazywania zdarzeń i przedmiotów w miejscu, w których nigdy nie było. W ten sposób sfilmowany w KS MO arsenak broni "znalazł się" w siedzibie regionu Mazowsze. Manipulowanie obrazem osiągnęło taką perfekcję, że można nawet "poprawiać" przekazywanie "na żywo" transmisje. Idą one sercem najpierw na specjalny magnetowid i na ekranie pojawiają się kilkadziesiąt sekund później. To wytarczy: redaktor dyżurny zdąży wcisnąć dwa guziki w miejsce niezobudanego obrazu pojawi się neutralna przebitka. Może to być plansza "Przeprowadzamy za usterek", ale dzisiaj nie robi się tego tak w chwili. Najlepszy przykład - ostatnie mistrzostwa świata w piłce nożnej w Hiszpanii. Transparenty "Solidarności" pojawiające się na trybunach "pokojane" były widoczkami wiwatujących kibiców, tyle że z innego meczu. Były "Solidarności" - nie ma "Solidarności". Szczególną wagę przywiązuje się w TV do dziennika. Nad jego dobroakością czuwa cały sztab. Bezpośrednio pracuje nad materiałami redaktor wydania, wspomagany przez tzw. redaktora bocznego, który, jak rozumiemy, daje baczeni z boku. Następnie ogląda to redaktor dyżurny, a po nim redaktor naczelny. Czasem rzecz oprze się o samego prezesa Radia Komitetu, a nawet o stosowny wydział KC. Często dzwoni ktoś z Głównego Zarządu Politycznego Wojewódzkiego. Zainstalowani na stałe komisarze wojskowy i rzecznik prasowy MSW też mają prawo głosu. Kiedy produkt zbliża się do ideału, można go już pokazać komuś z zewnątrz. Po takiej obróbce oglądany rzeczywistość przykryjoną do telewizyjnego i tu pozostaje jednak ślad nożyczek. Patrz telewizu, uratujcie.

Felicja A. Lipius

DAMIĘTAJ! TELEWIZJA NIE MOŻE ISTNIEĆ BEZ TELEwidzów.